

## **Teknas innspill til statsbudsjettet 2024**

*Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.*

### **Klima- og miljødepartementet**

Tekna er skuffet over kutt og manglende satsninger på en rekke viktige områder Klima- og miljøverndepartementets budsjettforslag, noe som står i ganske grell kontrast til budsjettets innledningskapittel som understreker alvoret i klima- og naturkrisen og behovet for å handle raskt.

Teknas innspill til KLDs budsjett innebærer en særlig prioritering av fire innsatsområder: (i) tiltak for naturmangfold, (ii) klimatiltak i kommunene (utslippskutt, klimatilpasning), (iii) tilrettelegge for utslippskutt i prosessindustrien og reell dialog med arbeidslivets parter om CO2-kompensasjonsordningen.

#### **Kap. 1420: Miljødirektoratet**

##### **Post 31: Tiltak i verneområde og naturrestaurering:**

**Over denne posten bevilges det blant annet midler til å restaurere blant annet våtmark/myr, som både er viktig for biologisk mangfold og i tillegg kan sikre store karbonlager.**

***Tekna ber Stortinget om å øke denne posten med 100 mill. kroner. Sårbare våtmarker og myrområder er viktig for å sikre biologisk mangfold, samt binding av karbon.***

##### **Post 32: Statlige tileininger, vern av naturområde**

Regjeringen foreslår å kutte skogvern med 100 mill. Tekna minner om at Norge gjennom naturavtalen og gjennom Havpanelet har sluttet seg til målet om vern av 30 prosent av naturen både til lands og til havs innen 2030. Så langt har ikke Stortinget fulgt opp gjennom tilstrekkelige bevilgninger til at disse målene kan nås.

***Tekna ber Stortinget reversere regjeringens forslag til kutt i skogvernet på 100 mill. kroner.***

##### **Post 60: Tilskudd for å ivareta naturmangfold i kommuneplanlegging**

Regjeringen foreslår kun 3,2 mill. kroner til kommunenes arealplanlegging og hensynet til natur. Samtidig har kommunene en nøkkelrolle i arealforvaltningen og det er stort behov for å styrke kommunenes innsats for naturmangfold. Dette er i tillegg viktig klimatilpassningspolitikk.

***Tekna ber Stortinget om å bevilge totalt 10 mill. kroner på denne posten for styrke kommunenes innsats for naturmangfold. Dette tilsvarer en økning på 6,8 mill. kroner.***

#### **Post 61: Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning**

Budsjettforslaget innebærer en avvikling av Klimasats (tilskudd til kommunale tiltak for å kutte utslipp av klimagasser), noe som igjen er uforståelig med tanke på ambisjonene om å løse klimakrisa. Ordningen har vært effektiv og har stimulert klimainnsatsen i kommunene, hvor mye av klimainnsatsen må gjøres. På denne posten er det også en liten bevilgning til klimatilpasning i kommunene (6,5 mill. kroner), som kun foreslås videreført. I lys av den nylig foreslåtte stortingsmelding om klimatilpasning, framstår dette som svært beskjedent.

***Tekna ber Stortinget om å videreføre klimasats-ordningen, og å øke bevilgningen til Klimasats med 200 mill. kroner, slik at det kan lyses ut nye prosjektmidler i 2024. I tillegg må kommunenes tilskudd til klimatilpasningstiltak styrkes med 30 mill. kroner.***

#### **Post 74: CO2-kompensasjonsordning for industrien**

Tekna deltar på vegne av Akademikerne i «Klimapartnerskap for prosessindustrien». Gjennom dette arbeidet ser vi store muligheter for trepartssamarbeid som bidrar til utslippskutt, men dette forutsetter en god dialog og forutsigbarhet om rammebetingelsene. Tekna har forståelse for regjeringens argumenter om å redusere veksten i offentlig støtte til prosessindustrien. Samtidig er vi overrasket og skuffet over at dette forslaget fremmes uten forutgående dialog.

***Tekna viser til Norsk Industris innspill til Finanskomiteen og støtter behovet for en rask og reell dialog med industrien, som meisler ut prinsippene for en forutsigbar ordning og bidrar til utslippskutt.***

#### **Kap. 1428: Enova SF**

##### **Post 50: Overføring til Klima- og energifondet**

Enova er et av regjeringens aller viktigste verktøy for nå sine klimamål i 2030. Det er positivt at regjeringen foreslår en økning i bevilgningen til Enova og Klima og energifondet på 225,5 mill. kroner, som kommer i tillegg til tidligere økninger både i 2022 og 2023. Samtidig har regjeringen store ambisjoner for grønn omstilling og utslippskutt, der Enova har en helt sentral rolle. Blant annet gjelder dette arbeidet med elektrifisering av transportsektoren, ammoniakk/hydrogen og innen produksjon av biodrivstoff/biogass.

Klima- og energifondet har som formål å fremme energieffektivisering og en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon og forvaltes av Enova SF.

***Tekna ber Stortinget om å øke bevilgningen til klima- og energifondet med 100 mill. kroner.***

**Olje- og energidepartementet**

Teknas innspill til Olje- og energidepartementets budsjettforslag henger sammen med innspillene til KLD, og innebærer en særlig prioritering av (i) mer aktiv politikk for håndtering av overvann, (ii) styrke innsatsen for ENØK og (iii) satsningen på ny klimavennlig energi og teknologi.

### **Kap. 1820: NVE**

#### **Postene 22 og 23 (flom og skredforebygging og hydrologisk oppdragsvirksomhet og drift av målestasjoner).**

Med økende nedbør, både som årsgjennomsnitt og gjennom mer ekstremnedbør, er overvann på avveie en økende samfunnsutfordring. Overvann på avveie kan, under gitte betingelser, skape like stor naturskade som flom i vassdrag. Økende overvann og overvann på avveie bidrar også til økt belastning på vann- og avløpsanlegg. En mer aktiv politikk for bedre overvåking, kartlegging og håndtering av overvann, kan derfor både forebygge naturskade som flom og skred, og redusere den samlede belastningen på vann- og avløpssystemene.

Regjeringens budsjettforslag innebærer allerede en viss styrking av post 22 som en oppfølging av ekstremværet «Hans», men det er symptomatisk at økningen her er langt mindre enn økningen til krise- og hastetiltak.

***Tekna ber Stortinget styrke innsatsen for flom og skredforebygging på følgende poster, post 22 med 100 mill. kroner og post 23 med 30 mill. kroner.***

### **Kap. 1825: Energieffektivisering og omlegging**

#### **Postene 21, 50 og 60**

Tekna viser til at regjeringen nylig har lagt fram en handlingsplan for energieffektivisering og at budsjettforslaget følger opp dette med en økning på disse tre postene.

Norge står fortsatt i en utfordrende kraftsituasjon og det er stort behov for en bedre kraftbalanse. Den «billigste kraften», er den det ikke er bruk for. Gjennom mange tiår har det vist seg at selv lønnsomme ENØK-tiltak ofte ikke gjennomføres. Det er behov for en kraftsatsning på Enøk.

***Tekna ber Stortinget om å øke bevilgningen over dette kapittelet med minst 200 mill. kroner for å sikre en reell satsning på energieffektivisering.***

### **Kap. 1850 Klima, industri og teknologi**

#### **Post 50: Norges forskingsråd og Gassnova – forskning og teknologiutvikling for framtidens energisystem**

Her er det foreslått kutt til i bevilgningen til de tre programmene ENERGIX, FME og CLIMIT. Tekna vil understreke betydningen av alle disse programmene, for grønn omstilling som er basert på forskning og sterke innovasjonsmiljøer.

***Tekna ber Stortinget øke bevilgningen på post 50 med 25 mill. kroner og øremerke dette til temaområde Ny klimavennlig energi.***

#### **Post 71: Teknologisenter Mongstad**

Budsjettforslaget innebærer kutt i bevilgningen til forskningssenteret på Mongstad fra 161 mill. kroner til 90 mill. kroner. Senteret har i mange år vært viktig for å teste ulike teknologier for karbonfangst fra industrien. I en tid hvor behovet for reduksjon av klimagassutslippet i atmosfæren er prekært, så er Tekna bekymret for at det foreslåtte kuttet vil gjøre det enda vanskeligere å utvikle, teste og kvalifisere ny teknologi for fangst og lagring av CO<sub>2</sub>.

***Tekna ber Stortinget om å reversere det foreslåtte kuttet i bevilgningene til testsenteret for karbonfangst på Mongstad (TCM Mongstad).***